

דבר העורך

חתונת המאה

חז"ש: מתחילים לחזור לשגרה, תחת הסיסמא 'חוזרים לשגרה', ואולי 'שגרת קורונה', דבר אחד ברור שהקורונה הצליחה לנפץ את אחד המיתוסים, שהורשש בציבור במרוצת השנים, והוא הפסקת ריבוי המוזמנים, ומניעת הוצאות מופרזות ומיותרות בשמחת החתונה.

ב"חתונות הקורונה" גילו המחוננים, שהקידושין חלים גם כאשר בחופה נכחו רק סגל מצומצם מהמשפחה ומספר חברים, בני הזוג מאושרים גם כאשר בחתונה השתתפו מאה איש בלבד, אין סיבה בעולם להפסיק את המהפכה.

פורסם מכתב **הרבנים הגאונים שליט"א** שעלינו לעשות שינוי חשיבה ולהמשיך את מגמת 'חתונות הקורונה', **בקהילת גור** כבר קיים שנים רבות 'תקנות' בשמחות, בהרבה **קהילות קודש** נקבעו מחדש סטנדרטים מעודכנים, לצמצום הוצאות השמחות למינימום ההכרחי. **איגוד קופות הצדקה בארץ הקודש** מפרסם בימים אלו מתווה "חתונת המאה" לקיים חתונות שמחות באמת, בהשתתפות של עד מאה איש, ציבור קטן ואיכותי, עם שמחה גדולה.

לא יתכן מצב, שהקמת בית נאמן בישראל, תגרום לקריסת ההורים, הכורעים תחת נטל ההוצאות הכבדות של חתונה ראוונית בהשתתפות מאות מוזמנים, אולם יקר, הרכב תזמורת נעק, תפאורה פרחים ועיצובים, וכו'.

המחוננים שולחים הזמנות לכ-10-15, כי 'לא נעים' לא להזמין. האורחים מכתמים ורליהם רק להגיד מזל טוב, כי 'לא נעים' לא להגיע לחתונה שקיבלו הזמנה. אפשר לכלכל את ההוצאות בתבונה, לצמצם את מספר המוזמנים באופן משמעותי, כך שרק מי ששמח באמת - ישתתף.

שיהיה לכולנו שמחות בלב שמח בשעה טובה ומוצלחת, ונזכה במהרה לשמחה השלימה, כאשר ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'ביטול הזמנת קייטרינג'

'כמה כסף צריך לשלם?'

אירוע שבוטל: גיליון זה בא להוסיף כמה נקודות על הדינים שנכתבו בגיליון הקודם (267). נגיף הקורונה שיבש סדרי עולם, ובוטלו אלפי אירועים, אולם, קייטרינג, צלם, וידיאו, תזמורת, ועוד. לכל השיטות מזמין האירוע פטור מלשלם לבעל האולם ושאר אנשי המקצוע תשלומים נוספים, עבור האירוע שבוטל מאימת הקורונה, כדין 'מלכת מדינה'. ולגבי החזר המ'מקדמה' ששולם מראש תמורת 'שכירות האולם' שדינו כ'שכירות קרקע', הובאו בגיליון הקודם 6 שיטות, וחלק מהשיטות שהובאו, טוברים שאולם וקייטרינג דין אחד להם.

בגיליון הנוכחי נתמקד בחלק של 'שכירות הקייטרינג' שייתכן לדוננו כ'רכישת מוצר', או כ'שכירות פועלים' ושאר בעלי מקצוע (צלם, מלצר, וכדומה) שדינם כ'שכירות פועלים'. ויש שהגדירו את שכירות האולם הקייטרינג והמלצרים וכו', כ'הסכם להפקת אירוע'.

1. אולם עם קייטרינג

באולמות שמחה רבים, אין אפשרות לשכור רק את האולם בלבד, אלא מוכרחים להזמין את שירותי הקייטרינג של האולם יחד עם הזמנת האולם, והתמחור המקורי מתייחס לאולם עם הקייטרינג כאחד. באופן כזה, תשלום המקדמה שייך גם ל'שכירות קרקע' וגם ל'שכירות פועלים' כאחד, וצריך לשער כמה מהתשלום עבור האולם, ויחשב לפי דיני שכירות קרקע, וכמה עבור הקייטרינג, ויחשב לפי דיני שכירות פועלים.

ענין מה שכתב **בתרומת הדשן** (סימן שיח) הביאו **הרמ"א** (חו"מ סימן רכז סעיף לג), לגבי השוכר פועל יחד עם סוס וחמור, שעל החלק של הפועל אין אונאה כי השכירות היא 'קנין לזמן', ודינו כעבדים שהוקשו לקרקעות וקיי"ל 'אין

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת הינדא שפרינצא
לוצקין ע"ה בת הר"ר אברהם שלום
הלוי זצ"ל נלב"ע יט סיון תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

2. מה ההגדרה של קייטרינג?

נחלקו גדולי הדיינים שליט"א, האם התשלום עבור שירותי קייטרינג, נחשב כמו קניית 'אוכל מוכן' מהקייטרינג, ובאירוע שבוטל כיוון שבפועל האוכל לא סופק על ידי הקייטרינג, המזמין פטור לגמרי מתשלומים, או שקייטרינג נחשב כ'שכירות פועלים', ואם כבר החליט לעסוק במלאכת הכנת האוכל, המזמין מחויב לשלם באופן יחסי לכל דיני 'שכירות פועלים'.

אוכל מוכן: לדעת **בית דין בינת יעלית** (במכתב שפורסם סיון תש"פ), מזמין הקייטרינג פטור לגמרי מתשלומים, ובעל הקייטרינג חייב להחזיר את המקדמה, כי הזמנת קייטרינג לספק אוכל לשמחה, דינו כהזמנת 'אוכל מוכן' ממסעדה, ואין דינו כ'פועל', וכיון שלא סיפק את האוכל, פטור המזמין מלשלם לו.

וכן דעת **בית דין הישר והטוב** (במכתב שפורסם אייר תש"פ), נותני שרות כנגנים וצלמים, שירותי קייטרינג, שרותי הסעות, או משלוחים שבוטלו, עקב מצב החירום, כיוון שהשירות לא ניתן אין מקבלין תשלום, ומחזירים את המקדמה, ואם היו הוצאות מיוחדות בעקבות ההזמנה, ינכו את הוצאות מהחזור.

טעם ההוראה, ביאר הג"ר **אברהם דברמדיק שליט"א** (קונטרס הקורונה פרק א סעיף ז), על מה שהקייטרינג עדיין לא הכין, פטור מתשלומים, כמבואר **בשו"ע** (ח"ו"מ סימן שלד), ד'כל דלא הוה ליה לבעל הבית לאתנויי פטור מלשלם'.

ובאופן שהקייטרינג כבר הכין את האוכל והביאו לאולם, ואחרי שהכין את כל הסעודה נודע שאי אפשר לקיים את האירוע, המזמין חייב בתשלום מלא, כמבואר **בבמ"א** (בבא קמא דף קטז:), ונפסק **בשו"ע** (סימן שלה סעיף ג), שליח שנשכר להביא רכוב דורמסקנין לחולה, ועד שבה שליח כבר לא היו צריכים, שמת או שהביא, חייב לשלם כל שכרו, דעמיד שליח שליחתה'.

גרמי באונס: באופן שנגרם נזק לקייטרינג מחמת ההזמנה, כגון שהקייטרינג הזמין מוצרים בשליחות המזמין במיוחד לאירוע, המזמין חייב לשלם מדין שליחות. אבל אם לא הזמין בשליחות, וכגון שהתחיל להכין את האוכל, פטור כדון מדין גרמי באונס, ואין לחייב מדין 'מוציא הוצאות על פיו', כי לרוב הפוסקים החיוב מדין גרמי, וגרמי באונס פטור.

כמבואר **בשו"ע** (ח"ו"מ סימן שלה סעיף ח), המזמין חפץ אצל האומן וחזר בו, המזמין חייב את האומן מפסדי המביטול, ו**בביאור הגר"א** (אות מא) שהחייב מדינא דגרמי, שדיבורו של המזמין גרם להפסד, ודייק **הספ"ע** (י) **מתשובת הרא"ש** שהאומן צריך למכור את המוצר, והמזמין אינו חספס שיקבל למחיר שקצבו ישלם המזמין. ולדעת **הש"ך** (סימן שפו ס"ק א) המזיק בגרמי באונס פטור. וגם מזמין האירוע דינו כמזיק בגרמי באונס שפטור. ו**באמרי גדליה** (קידושין דף מב: דן האם יש פטור של אונס בחיוב ידי שמים של גרמא.

שכירות פועלים: לדעת **בית דין בני ברק** הפשרה לגבי המקדמה, בסך 50% מהמקדמה, או 15% מכלל האירוע הנמוך מביניהם, חל גם ביחס לחלק של הזמנת הקייטרינג. הבנת דבריהם, שהקייטרינג המושלב בשכירות האולם, נדון כ'שכירות פועלים', ולכן צריך לשלם חצי על פי החתם סופר שצריך לעשות פשרה.

[צריך להבין, אם נניח שתכנית העבודה בקייטרינג הוא, 50% הוצאות עבור קניית מוצרים (אוכל, שתיה, כלי הגשה), ו-50% רווח ברוטו, ובחלק של הוצאות אין לו לפשר, שהרי האירוע התבטל ולא היו הוצאות, ועוד שחלק זה ודאי שאין דינו כשכירות פועלים, ואם כן הפשרה צריכה להיות בסך 25% מסכום המקדמה, ולא 50% מהמקדמה. ואולי כוונתם, שהמזמין חייב לדון שכולו על החלק של הרווח. עוד צריך להבין, שיש להפחית מה-50% חצי משכר פועל בטל, ויקבל רק 42%].

שכירות פועלים במיט מדינה: לדעת **הרמ"א** (סימן שכא סעיף

אונאה בקרקעות, ועל החלק של הערה כמה מהתשלום הוא מטלטלין יש אונאה במטלטלין, ולכן יש להערה כמה מהתשלום הוא עבור שכירות הוסט, ועל חלקה הוא יש בו אונאה.

למעשה לגבי אולם כזה, הורה הג"ר **משה שאול קליין שליט"א** (גיליון 'וישמע משה' פרשת ויקהל-פקודי, שבת החודש תש"פ שאלה ה), שהתשלום לאולם מורכב משלשה חלקים: שכירות האולם עצמו, טרחת הכנת האולם לאירוע, הוצאות בקניית החומרים הדרושים להכנת הסעודה. ותלוי האם בעל האולם דינו כ'קבלן' או כ'פועל'.

אם בעל האולם דינו כ'פועל' שהתשלום על העבודה, צריך לשלם לו על מה שכבר עשה לכבוד השמחה, באופן שטרח והשקיע לכבוד השמחה, (ואם האירוע בוטל זמן רב לפני האירוע, ולא טרח עדיין כלום, פטור מלשלם גם אם דינו כפועל), אך אם בעל האולם נחשב כ'קבלן' שהתשלום הוא על התוצאה, אינו משלם לו כלום, שכן בפועל לא התקיימה השמחה.

הסכם הפקת אירוע: לדעת הג"ר **שלום מרדכי הלוי סגל שליט"א** (קובץ בית אהרן וישראל גיליון רט עמוד לה), הקייטרינג אין דינו כשכירות פועלים, אלא הסכם להפקת אירוע, וגם האולם אין דינו כשכירות קרקע, אלא הוא חלק מהסכם ואספקת שירות אירוח עבור אירוע שמחה לציבור גדול, וכיון שהעיכוב מצד שני הצדדים, דינו כספינה זו ויין זה שהולכים אחרי המוחזק, ויתכן שהדין בזה שצריך לשלם חצי, ואם ישלם אין צריך להחזיר עד חצי. ובניכוי הסכום שחצי בביטול האירוע.

יחזיר 80% מהמקדמה: לדעת **אחד מגדולי הדיינים שליט"א**, לגבי שכירות אולם עם קייטרינג ביחד, האומדנא היא ש-20% מכלל עלות האירוע הוא על שכירות המקום ודינו כשכירות קרקע, ואילו 80% הנתותרים הוא עבור השירות והאוכל, ועבור כך אינו צריך להשיב.

ולכן, בעל האולם חייב להחזיר למזמין האירוע 80% מהמקדמה, כיון שרק מתישבת המקדמה הוא עבור שכירות המקום, וכל השאר אינו בתמורה לשירות ואוכל שאין לחייב על כך, שהרי בפועל לא הביא אוכל למזמנים וסובר בצד הראשון שיבואר הלה, שקייטרינג דינו כהזמנת אוכל שאם בפועל לא הביא פטור לגמרי מתשלומים, ואילו את ה-20% הנתותרים שהם עבור שכירות המקום, מעיקר הדין יש לעשות פשרה ולהחזיר חלק.

ולפי זה הורה לאדם שהזמין חתונה באולם הבנין שמתן, שו ושלם מקדמה של 10,000 ש, שמסתבר להניח שהמזמין המקדמה החלק של השכירות הוא 2,000 ש, שהוא סכום קטן לערך, ונראה שאין לפשר בזה כלל, ובחלק זה יאמר הממוחק 'קים לי' שאני פטור מלהחזיר.

ומה **השרמ"א** (ח"ו"מ סימן שיב סעיף יז) כתב לגבי 'מכת מדינה' שאם בתי העיר נשרפו, והשוכר פטור מדמי השכירות על הבית שנשרף, ובעל הבית מפסיד, ואף מה ששילם צריך להחזיר, היינו רק כאשר הפסד הוא מצד המעביד, שבפועל אינו מעמיד לשוכר בית לדור בו, והשוכר טוען שהוא מצידו רוצה לקיים את ההסכם ולדור בבית, ולכן בעל הבית מפסיד, כמבואר **בבמ"א** (ב"מ דף עט), ונפסק **בשו"ע** (ח"ו"מ סימן שיא סעיפים א-ד), בשוכר ספינה מוסיימת לחוץ' בה יין - 'ספינה זו ויין סתם', אם אבדה הספינה, הוא משכיב צריך להחזיר לשוכר את כל השכר, אבל בנדון של אולם שמוחת, בצוק העיתים של אימת הקורונה, גם השוכר אינו רשאי לקיים את האירוע, ויתכן שהרמ"א יודה באופן כזה. ויסוד הסברא מצינו **במחנה אפרים** (הלכות שכירות סימן ז), ו**בשו"ת מהרש"ם** (חלק ב סימן קצ"ט).

אין להוציא ממון, מכל מקום בתקופת הקורונה לכל הדעות פטור מתשלומים, כי החיוב הוא מדינא דגרמי וגרמי באונס פטור.

לא יחזיר מקדמה: ולדעת הג"ר יהודה אריה הלוי דינר שליט"א (גיליון מים חיים מספר 392), אי אפשר לתבוע את הכסף חזרה מצלם, שהזמין לחתונה ובוטל מאימת הקורונה. ויש שהוסיפו, שאם הפסידו הצלם והתזמורת מחמת ביטול ההזמנה חייב לשלם, ואין המזמין יכול לפטור עצמו מדין 'מכת מדינה', שהרי היה יכול להשכיר עצמו, לאותם מיעוט שערכו שמחות בתקופת הקורונה. ומצינו סברא זו **בקצות החושן** (סימן שכב ס"ק א), ש'מכת מדינה' הפוטר את השוכר שדה מתשלומים, והמשכיר חייב להשיב את התשלומים, היינו כאשר המכה היא בשדה, שרוב השדות נשדפו, וגם שוכר אחר לא היה משלם עליה, אבל 'מכת מדינה' באנשים, שברחו רוב היהודים מן העיר מפני פיקוח נפש, חייב השוכר לשלם חצי, ואם הקדים ושלם לא יחזיר המשכיר כלום, שהיה יכול להשכיר לאחד מן המיעוט שלא ברחו מהעיר.

ולדעת הג"ר **שלום מרדכי הלוי סגל שליט"א** (קובץ בית אהרן וישראל גיליון רט עמוד לה), תזמורת וצלם דינם כ'שכירות פועלים', וגם כאשר העיכוב והביטול הוא רק מצד המזמין, פטור כדן אונס בשכירות פועלים. ואינו דומה לגזירת המושל שלא ללמוד, כי שם הגזירה על עצם הלימוד, אבל בקורונה העיכוב הוא על התאספות הציבור ולא על השמעת המוזיקה. ואת המקדמה אין יכול להוציא מהפועל. ואם קיבל יותר מאחרי הניכוי כפועל בטל לחזור אותו חלק. אם גם הפועלים אינם יכולים להגיע לאירוע, יחלקו.

פחות זמן: שכר תזמורת לחתונה, בדרך כלל התשלום עבור 4 שעות, ומכחלת הקורונה האירוע הקצר הסתיים תוך 3 שעות, אינו יכול לקצו לצוות בבחירה, באופן שהיה כענייני נאי מפורש, שהשכר הוא הסכום הקצוב, ומינימום תשלום עבור 4 שעות גם אם בפועל היה פחות שעות.

ואם קיים אירוע מצומצם, והיה אפשרות להפעיל תזמורת באופן מצומצם באופן סביר, והמזמין העדיף לבטל או לשכור אדם אחר, חייב לשלם את הסכום שרוב האנשים במצב כזה היו עושים, שהרי לא אנוס מלעשות כן.

א), בשם המהר"ם מרוטנבורג, בעל הבית משלם שכר מלא למלמד תניקות. וביאר הרמ"ב (ס"ק א), שרק בקרקע העומדת בחזקת המשכיר מפסיד גם המשכיר ולכן מנכה לו מחכירו, אבל בשאר דברים אינו עומד ברשות המשכיר, ולכן כל ההפסד על השוכר. ולדעת הסמ"ע (ס"ק ו), מזל שניהם גרם ויש לשלם למלמד חצי מהשכר. ולדעת הש"ך (ס"ק א) משלם שכר מלא למלמד, דדינו כלשעבר שאין יכול לחזור בו.

ולדעת ה**נתיבות** (ביאורים סימן שלד ס"ק א) לכל שכיר אינו משלם, ורק במלמד משלם שעדיין זכאי לתשלומי 'שכר שימור'. ולדעת ה**חתם סופר** (שו"ת חתם סופר חו"מ סימן קסא) במלמד משלם שכר שלם שדינו כלשעבר, אבל בשאר דברים יכול לחזור בו. **בספר הזכרון החתם סופר** (עמוד נא), הורה למעשה לגבי מלמד לעשות פשרה ולשלם חצי שכר. ולגבי לחזור מכאן ולהא: לדעת ה**מרדכי** (בבא מציעא רמז שמג) להבא דינו כלשעבר ואינו יכול לחזור בו, לדעת ה**מהר"ם פדאוה** (סימן לט) להבא יכול לחזור בו.

ולכן, בדבר שדינו כשכירות פועלים לשעבר, לדעת הרמ"א והש"ך משלם שכר מלא, לדעת הסמ"ע והחת"ס חצי, לדעת הנתיבות פטור. ולגבי חזרה להבא, לדעת המרדכי אינו יכול לחזור בו, לדעת המהר"ם פדאוה יכול לחזור בו, וכן נקט החת"ס.

3. צלם ותזמורת

יחזיר הכסף: לגבי ביטול הזמנת שאר בעלי מקצוע כגון צלם ותזמורת וכדומה, לדעת **בית דין הישר והטוב** (במכתב שפורסם בתאריך אייר תש"פ), כיון שהשירות לא ניתן אין מקבלין תשלום, ומחזירין המקדמה. ואם נעשו הוצאות מיוחדות עבור הזמנה זו, ינכה ההוצאות.

גרמי באונס: טעם ההוראה ביאר הג"ר **אברהם דרבומדיק שליט"א** (קונטרס הקורונה פרק א סעיף ז), באופן שלא הפסידים, כאשר בזמן הקורונה לא היה להם אפשרות להשיג עבודה במקום אחר, ודאי פטור מתשלומים. ובאופן שהפסידים, שביטלם ממש סמוך למועד השמחה, והיו יכולים להשיג עבודה במקום אחר, מבואר ב**שו"ע** (סימן שלג סעיף ב) שחייב לשלם שכר פועל בטל, ו**בקצות החושן** (ס"ק ב) הביא משו"ת מהר"ם מרוטנבורג (דפוס פראג סימן תתכא) שפוטר, ומסיק הקצות שמספק

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **ביטול הזמנת אולם:** פטור מלשלם את התשלומים הבאים כדן 'מכת מדינה', ולגבי המקדמה הובאו 6 שיטות בגיליון הקודם, וחלק מהשיטות השוו בין אולם לקייטרינג.
- ב. **אולם + קייטרינג:** ביטול הזמנת אולם עם קייטרינג כאחד, התשלום מורכב משלשה חלקים, שכירות האולם, הכנת האירוע, קניית מוצרים ואוכל, והדיון תלוי שאם בעל האולם מוגדר כ'פועל' ישלם לו מה שכבר טרף, ואם דינו 'קבלן' אינו משלם לו כלום. ויש שהורו שייחזיר 80% מהמקדמה ו-20% יתפסרו, ואם הוא סוכם קטן של 2000 ש"ח.
- ג. **יש אומרים שהאולם עם הקייטרינג דינו כהסכם להפקת אירוע, והמוחזק זוכה, ויתכן שהדין לשלם חצי.** ובניני הסכום שחסך בביטול האירוע.
- ד. **ביטול הזמנת קייטרינג:** נחלקו בדיון גדולי הדיינים שליט"א, יש אומרים שקייטרינג דינו כרכישת מוצר, וכיון שלא סיפק כלום פטור לגרמי וייחזיר המקדמה, ואם היו הוצאות מיוחדות ינכה מהחזר המקדמה. אם הזמין מוצרים בשליחותו חייב. ואם הזיקו בביטול ההזמנה פטור כדן 'מזיק באונס בגרמי'. ואם בפועל הכין את האוכל והביא לעולם חייב לשלם. ויש אומרים שקייטרינג דינו כ'שכירות פועלים', ויעשו פשרה של 50% מהמקדמה או 15% מכלל האירוע הנמוך מביניהם, ואם התחיל האירוע האוכל ישלם באופן יחסי.
- ה. **צלם ותזמורת:** ביטול הזמנת אנשי מקצוע, כיון שהשירות לא ניתן פטור מתשלומים, ומחזירים המקדמה, ואם נעשו הוצאות מיוחדות עבור הזמנה זו, ינכה ההוצאות. ואפילו באופן שהפסידים שהיו יכולים להשיג עבודה במקום אחר, פטור כדן גרמי באונס. ויש מחייבים באופן שהפסידים שאין בהם פטור של 'מכת מדינה', גם כאשר התזמורת עבדה פחות זמן משלם תשלום מלא.
- ו. **יש אומרים שאין מחזיר מקדמה.** ורק אם קיבל יותר מניכוי פועל בטל יחזיר אותו חלק. ואם היה יכול להעסיקם באירוע מצומצם, ישלם כמנהג רוב הציבור באותו זמן.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: האם מותר לעבור בשבת, בשער

שמודד חום באופן אוטומטי?

מאימת הקורונה הותקנו בכניסות לבתי החולים שערי בדיקת חום באופן אוטומטי על ידי חיישנים מיוחדים, והשאלה היא האם מותר לעבור בשבת תחת החיישן, האם ביצוע הבדיקה מיוחסת לאדם?

מקורות: **מכתב גדולי ישראל**

שליט"א (ערש"ק בהעלותך

תש"פ), **שיעור הגר"מ רובין**

שליט"א (ערש"ק במדבר תש"פ),

שו"ת מנחת אשר (בתקופת

הקורונה' מהדורה תליתאה,

תשובה ז), **שמעתא עמיקתא**,

(גיליון תלג).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתיגע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 267 על סך 100 ש"ח

האברך המופלג הרב יקותיאל שטמר שליט"א

כולל צאנז חיפה

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת הר"ר טוביה בן

ר' ישראל יהושע זצ"ל נלב"ע כז סיון ת.ג.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

לא מצליח להריח

מעשה שהיה: חולה קורונה, בהבדלה במוצאי שבת בירך 'בורא מיני בשמים' ולא הצליח להרגיש כלל את ריח הבשמים, האם ברכת הבשמים דינו כהפסק, וצריך לחזור ולברך שוב 'בורא פרי הגפן', ומה יעשה אם המשיך וסיים את ברכות ההבדלה?

תשובה: אם מוציא 'קטנים שהגיעו לחינוך', אינו ברכה לבטלה שיכול לברך עבורם לחנוכם במצוות, כמפורש **בשו"ע** (סימן רצז סעיף ה), ו**במש"ב** (ס"ק ה), אבל כאשר רק אשתו ובני ביתו הגדולים יוצאים ממנו, ברכתו לבטלה, כמפורש **בשו"ע** (סימן קסז סעיף יט) שבברכות הנהנין אינו מוציא אחרים כשאינו טועם.

ולכן אם בירך הבדלה לעצמו, או שהוציא רק בני ביתו הגדולים, ברכת הבשמים לבטלה והוי הפסק, ויברך שוב 'בורא פרי הגפן', כמבואר **בביאור הלכה** (סימן רחצ סעיף ה) בשם הגר"א, שאם בירך על נר שלא שבת הוי הפסק, וצריך לחזור ולברך 'בורא פרי הגפן'.

אם המשיך וסיים את ברכות ההבדלה, יברך עכשיו 'בורא פרי הגפן' וישתה הכוס כי 'סדר ברכות אינו מעכב' כמבואר **בתוספת שבת** (סימן רחצ ס"ב ק), ואם כבר שתה הכוס, לא יבדיל שוב, כעין מה שכתבו **בשו"ת אור לציון** (חלק ב פרק כ סימן ב), ו**שו"ת אגרות משה** (או"ח חלק ג סימן מה), שברכת הגפן אינו מעכב בקידוש.

עדכוני הלכה

זהירות, זבובים!

מומחי כשרות מזהירים, בתקופה זו כאשר הרבה שמחות ואירועים מתקיימים בשטחים פתוחים תחת כיפת השמים, צריך לפקוח עיניים במשנה זהירות, לבדוק בכל דבר מאכל ומשקה שלא נכנסו בהם זבובים, יתושים, ושאר שרצים, במיוחד בשעת החשיכה שהשרצים נמשכים לתאורה.

עוד נודע, שוועדי הכשרות מחייבים כיום את שירותי הקייטרינג, לכסות את כל האוכל בזמן ההכנות לשמחה בשטח פתוח. אבל מתחילת קבלת האורחים אין אפשרות לכסות, והאחריות מוטלת על האורחים!

נושא הגיליון הבא:

בדיקת חום אוטומטית בשבת

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"ג, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיוגים, חוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט

שיעורים יומי עיון

בית הוראה טלפוני

בירורי הלכה אקטואליים

קו מידע הלכתי

חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

לקבלת הגיליון במייל: 5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823